Maandag 16 Augustus 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 3979

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Britten nemen Taormina.

Noordamerikanen naderen Milazzo aan Sicilië's Noordkust.
Italiaanse Regering verklaart Rome tot open stad; Geallieerden geven geen bevestiging.
RUSSEN HEBBEN KARACHEV VEROVERD.
Milaan en Berlijn, doelen van Zaterdag- en Zondagnacht.

ROME TOT OPEN STAD VERKLAARD?

Radio-Rome zond een verklaring uit, waarin werd gezegd, dat de Italiaanse Regering reeds sedert 31 Juli besloten heeft Rome tot open stad te verklaren en de verantwoordelijkheid voor het uitstel om de verklaring te doen op de Geallieerden werpt.

De radio zeide: „Tot nu toe was het niet mogelijk deze beslissing van kracht te maken en de verantwoordelijkheid daarvoor ligt zeker niet bij de Italiaanse overheden. Der Italiaanse Regering werd nog niet medegedeeld onder welke voorwaarden de beslissing kan worden uitgevoerd. Na langer te hebben gewacht op een antwoord dan onder de omstandigheden verwacht was, ging de Regering er zonder verlies van tijd toe over om Rome tot open stad te verklaren."

De verklaring gaf te kennen, dat de Geallieerde Regeringen werden genaderd met de vraag om de Italiaanse hoofdstad tot open stad te verklaren, doch van Geallieerde zijde is er van iets dergelijks geen aanwijzing.

De verklaring voer voort, dat de Italiaanse beslissing „unaniem werd verwelkomd door de Katholieke wereld maar niet alleen door de Katholieke wereld". Verder: „De geschiedenis heeft Rome gemaakt tot het centrum van de geestelijke activiteiten van de wereld, omdat sedert de tijden van het Romeinse Rijk Rome de rechten van elke politieke organisatie erkende om de vrijheid van zijn eigen vrije geloof en traditie te hebben. Deze karakteristieke eigenschap van Rome is de eeuwen door bewaard gebleven en hiervan wordt ten allen tijde getuigd door zijn monumenten en gedachtenissen, die de geschiedenis van de Westelijke beschaving verhalen tijdens de gehele opklimming naar de geestelijke overheersing. Zowel het godsdienstig als het burgerlijk geweten beschouwen deze beslissing van Badoglio's Regering als uiterst bevredigend.

Dit, omdat zij de gevoelens van het mensdom en de beschaving vertolkt heeft, welke hun eeuwig en onschendbaar stempel gedrukt hebben op het menselijk geweten, buiten het bereik der kansen en verschrikkingen van de oorlog." (Londen, (AP) 15.8).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA

Zondag.

Te land: „Belangrijke voortgang is gemaakt in alle sectoren niettegenstaande de uitgebreide afbraak en het moeilijke terrein. De troepen van het 8e leger hebben Fiumefreddo en Piedimonte aan de Oostkust bezet. De troepen van het 7e leger maakten wederom snel voortgang langs de Noordkust en bereikten Oliveri op ongeveer 13 kilometer ten Oosten van Patti. De druk op den terugtrekkenden vijand wordt meedogenloos voortgezet".

Te water: „Er is een grote vlootactiviteit geweest in de Straat van Messina en langs de kusten van Calabrië en Sicilië. Kruisers, torpedojagers, kanonneerboten en lichte kuststrijdkrachten opereren zonder onderbreking om de vijandelijke havens en scheepvaart aan te vallen en het leger te steunen. Op 13 Augustus bombardeerden de vlootstrijdkrachten, **waaronder een kanonneerboot van de Koninklijke Nederlandse Marine, die voortdurend actief was sedert het begin van de Siciliaanse campagne,** de vijandelijke stellingen ten Noorden van Riposto en ten Zuiden van Taormina.

In de vroege morgen van 14 Augustus bombardeerde een Britse vlootmacht wederom de haven van Vibo Valentina aan de Zuidzijde van de Golf van Eufemia.

Er werden grote branden gesticht in het havengebied en een kustvaartuig werd opgeblazen. Tijdens de nacht van 13 op 14 Augustus hielp de Noordamerikaanse vlootmacht, welke nauw samenwerkt met het Noordamerikaanse 7e leger in de Noordoostelijke hoek van Sicilië, in het verplaatsen van het zware legermateriaal. Noordamerikaanse vlooteenheden bombardeerden ook Milazzo in de rug van de vijandelijke verdedigingsstellingen."

In de lucht: „In de nacht van 13 op 14 Augustus deden indringer-vliegtuigen van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht aanvallen op vijandelijke wegen- en spoorwegverbindingen in Zuid-Italië. Gisteren onderhielden bommenwerpers en gevechtsbommenwerpers de aanvallen op de vijandelijke stellingen, motorvoertuigen op Sicilië, de scheepvaart in de Straat van Messina en de verbindingswegen en ontschepingsgebieden in Zuid-Italië. Gevechtsvliegtuigen voerden tijdens de dag patrouillevluchten uit.

Een vijandelijk vliegtuig werd tijdens deze verrichtingen neergeschoten en een onzer toestellen wordt vermist. Verdere berichten tonen aan, dat 2 onzer vliegtuigen vermist worden van de operaties op 13 Augustus, behalve die waarvan reeds melding werd gemaakt". (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 15.8).

HET EINDE VAN ALLE ILLUSIES.

Berichten uit Rome aan de Spaanse pers zeiden, dat het bombardement op Rome „een einde moet maken aan alle illusies" betreffende Italië's voortzetting van de oorlog. Zulke onverbloemde commentaren van de Spaanse correspondenten in Rome was de enige reactie van de Spaanse pers, die zich anders beperkt heeft tot berichten van de nieuwsagentschappen en officiële bekendmakingen over de Italiaanse ontwikkelingen.

Diplomatieke kringen in Madrid beschouwden de verklaring tot open stad door de Regering echter met grote belangstelling. Want indien het militaire verkeer door het gebied van Rome ophoudt — aldus zeide men — geeft dit te kennen, dat Badoglio niet van plan is Zuid- en Midden-Italië tot het uiterste te verdedigen, hoewel hetgeen de Duitsers van plan zijn een grote vraag blijft (Madrid, (AP) 15.8).

DUITS VERKEER DOOR ZWEDEN STOPGEZET.

In een nieuwe verstijving van zijn houding ten opzichte van Duitsland heeft het onzijdige Zweden besloten, dat Duitse koerier-vliegtuigen geen militair personeel over Zweeds gebied mogen vervoeren. Deze regeling, welke werd bekendgemaakt in een communiqué, slaat zowel op het luchtverkeer tussen Duitsland en Noorwegen als tussen Noorwegen en Finland. De bekendmaking van 5 Augustus zeide, dat het vervoer van Duitse oorlogsmaterialen over Zweden naar Noorwegen heden zou worden stopgezet en dat het vervoer van alle troepen op 20 Augustus zou worden stopgezet.

Het communiqué van vandaag zeide, dat de koerier-vliegtuigen alle een herkenningsteken moeten hebben en geen bommen of automatische wapenen mogen dragen. Ook mogen zij alleen bemand worden door burgerlijk personeel (Stockholm, (AP) 15.8).

COMMUNIQUÉ VAN HET BRITSE MINISTERIE VAN LUCHTVAART.

Zondag.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht (Zaterdag op Zondag) vielen vliegtuigen van het Bommenwerperscommando de wapenfabrieken van Breda, andere oorlogsfabrieken, de verbindingswegen en het industrie-gebied in Milaan aan. Mosquito's bombardeerden objecten in Berlijn. Vliegtuigen van het Gevechtscommando op patrouillevluchten vernielden 10 vijandelijke vliegtuigen.

Vliegvelden en spoorwegen in Frankrijk en België werden aangevallen en een e-boot werd in de grond geboord nabij de Kanaaleilanden. 1 Bommenwerper wordt vermist." (Londen, (AP) 15.8).

GEEN OFFICIEEL COMMENTAAR.

Officiële kringen in Noord-Afrika gaven geen officieel commentaar op de bekendmaking van de Italiaanse Regering, dat Rome tot open stad verklaard is en er zijn geen aanwijzingen, dat orders om de bombardementen stop te zetten uit Washington of Londen zijn ontvangen. Het feit, dat de hoofdstad Zaterdag gebombardeerd werd twee weken nadat Badoglio zeide de Heilige Stoel van zijn beslissing om de stad te demilitariseren op de hoogte te hebben gebracht, toont aan, dat de Geallieerden niet genegen zijn een eenzijdig optreden te aanvaarden (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 15.8).

AANVAL OP ST. OMER.

Marauders van het Noordamerikaanse 8e luchtcorps vielen Zondag het vijandelijke vliegveld te St. Omer in Frankrijk aan (Londen, (AP) 15.8).

DAGBLAD IN BUENOS AIRES GESCHORST.

De Argentijnse Regering schorste het Socialistische partijblad „La Vanguardia" voor vijf dagen als gevolg van een aanval van het blad op het radiostation van de Regering (Buenos Aires, (AP) 15.8).

NIEUWE AANVAL OP MILAAN.

Radio-Parijs deelde mede, dat in de afgelopen nacht het luchtalarm klonk in Zürich, Bazel en verschillende plaatsen in het Westen van Zwitserland.

De Zwitserse radio zeide, dat kort vóór middernacht het alarm klonk in het gebied van Milaan en dat de eerste golven van Britse vliegtuigen brisant- en brandbommen wierpen op Milaan en Como niettegenstaande een uiterst hevig afweervuur. De aanval kon gemakkelijk worden gevolgd van de Zwitserse bergen en de branden waren duidelijk zichtbaar. De daaropvolgende aanval duurde 50 minuten en stierf uit slechts om weer in grote woede te beginnen bij de aankomst van nieuwe golven van vliegtuigen.

Tegen 1.20 uur was de tweede aanval afgelopen en het alles veilig klonk om 1.30 uur. Men zeide, dat de Britse vliegtuigen werden begunstigd door de volle maan en hun bommen meestal wierpen in de buitenwijken van Milaan in de gebieden van Brianza, Monza en Bergamo. Men zag verschillende branden woeden als gevolg van de vorige aanvallen toen de Britse vliegtuigen in de afgelopen nacht opnieuw toesloegen.

Hedenmorgen trokken grote strijdkrachten van Britse vliegtuigen over het Kanaal. Waarnemers zeiden, dat de formaties van bommenwerpers, vergezeld van gevechtsvliegtuigen, bij tussenpozen bijne twee uur lang overvlogen (Londen, (AP) 16.8).

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando een nieuwe aanval gedaan op industriële doelen te Milaan. De aanval werd gedaan bij helder maanlicht. Er werden onderweg enkele vijandelijke jagers ontmoet en op zijn minst 2 daarvan werden vernield. Mosquito's bombardeerden doelen in Berlijn.

Andere vliegtuigen waren gewikkeld in uitgebreide operaties voor het leggen van mijnen in de vijandelijke wateren. Vliegtuigen van het Gevechtscommando vielen vijandelijke vliegvelden en spoorwegobjecten in Frankrijk en de Lage Landen aan.

Een vijandelijk vliegtuig werd vernield. 10 Onzer bommenwerpers en 2 onzer gevechtsvliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 16.8).

CHURCHILL IN QUEBEC TERUG.

Churchill keerde naar de oorlogsconferentie te Quebec terug na een ontmoeting met Roosevelt in de Verenigde Staten. Roosevelt zal later naar Quebec komen.

Sedert Churchills aankomst in Amerika zijn besprekingen in gang tussen de Stafhoofden van Groot Brittannië en Canada en sedert Vrijdagnacht ook tussen die van Groot Brittannië en de Verenigde Staten (Quebec, (AP) 15.8).

ITALIAANS GENERAAL GEVANGEN.

Noordamerikaanse radio-diensten vingen een uitzending van Radio-Algiers op, welke meldde, dat onder de as gevangenen die op Sicilië werden gemaakt, zich een hoog geplaatste Italiaanse officier bevond nl. Generaal Fiumara, bevelhebber van de Napelsdivisie. Men zegt, dat Generaal Fiumara gevangen werd genomen, terwijl hij op een ezel ronddoolde (New York, (AP) 15.8).

Het nieuws van vandaag.

Churchill is naar Québec teruggekeerd na een afzonderlijk onderhoud met President Roosevelt „ergens in de Verenigde Staten". Wat de beide leiders bespraken werd niet bekendgemaakt, doch Roosevelt zal later naar Québec reizen om aan de bespreking deel te nemen.

De Italiaanse Regering heeft Rome tot open stad verklaard, hoewel — naar men zeide — de Geallieerde voorwaarden niet ontvangen werden na de beslissing van het cabinet om deze maatregel te nemen. Van Geallieerde zijde werd niet gezegd of men Rome nu ook werkelijk als open stad zal beschouwen en van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika werd gemeld, dat geen orders uit Washington of Londen ontvangen werden om de bombardementen stop te zetten.

Het blijkt echter, dat de aanval op Rome het moreel van de bevolking ernstig geschaad heeft, aangezien de Italiaanse Regering oordeelde niet langer te kunnen wachten op een Geallieerd antwoord.

In Noord-Italië werd Milaan in de afgelopen nacht voor de derde achtereenvolgende maal bestookt door vliegtuigen van het Britse Bommenwerperscommando.

Grote schade is aangericht in de stad en blijkens berichten van de Zwitserse grens vlucht de bevolking in paniek naar het platteland. Men blijft vrede eisen en verwenst de nieuwe Regering al even hard als de oude.

Ook Berlijn werd wederom aangevallen door Mosquito bommenwerpers. De aanval was echter niet hevig. 10 Bommenwerpers worden van alle nachtelijke ondernemingen boven Europa vermist.

Taormina, aan de Oostkust van Sicilië, is door het oprukkende 8e Britse leger veroverd en de achtervolging van den vijand wordt voortgezet, waarbij grote hindernissen overkomen moeten worden. Langs de Noordkust trekken de Noordamerikanen naar Messina en bevinden zich reeds in de nabijheid van Milazzo, behalve Messina de enige haven waaruit de Duitsers zouden kunnen ontsnappen. Het gebied, dat nog in vijandelijke handen is, wordt meedogenloos gebombardeerd door de Geallieerde vliegtuigen alsook de ontschepingspunten op het schiereiland van Calabrië. De Geallieerde vloot helpt hard mee om de situatie voor den vijand ondragelijk te maken en volgens het officiële communiqué hebben Nederlandse eenheden een actief aandeel in de strijd.

De Russen zijn thans in het bezit van Karachev aan de spoorlijn tussen Orel en Bryansk. Een belangrijke Duitse strijdmacht is omsingeld en wordt gestadig uitgeroeid. Ook meer naar het Zuiden boeken de Sovjets winsten, doch in Charkov houden de nazies het nog steeds uit.

De afgelopen Week.

In de twee maanden tijds, sedert eind Mei toen Roosevelt en Churchill elkaar het laatst zagen, hebben verschillende gebeurtenissen plaatsgegrepen, die een nieuw bezoek van den Britsen Premier aan Noord-Amerika en een onderhoud met den President der Verenigde Staten nodig konden maken.

In deze tijd:

1) werd het eiland Pantelleria enkel door de luchtmacht ten val gebracht

2) werd het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding in Algiers gevestigd maar niet erkend door Washington en Londen niettegenstaande het bezoek van Generaal Giraud aan deze hoofdsteden

3) bezocht de Britse Koning Noord-Afrika en begon de invasie van Sicilië

4) werd Rome gebombardeerd.

5) verdween Mussolini van het toneel

6) kwam het fascisme ten einde maar zette Italië de oorlog voort onder leiding van Badoglio

7) behaalden de Russen grote successen in een zomer-offensief

8) nam het luchtoffensief op de Europese vesting in hevigheid toe.

Ongetwijfeld kunnen verschillende van deze gebeurtenissen met elkaar in verband gebracht worden en ongetwijfeld vormen zij samen genoeg stof voor langdurige besprekingen tussen de twee oorlogsleiders.

Niettemin kwam het vierde bezoek van Churchill in oorlogstijd aan Amerika als een verrassing en vooral viel op, dat hij niet eerst naar de Verenigde Staten kwam en daarna Canada bezocht, zoals vroeger door hem gedaan, doch eerst in Canada besprekingen hield met de leiders van dat land en een bijeenkomst met Roosevelt als een volgend nummer op zijn program zette.

Dit doet veronderstellen, dat Canada een belangrijk aandeel zal nemen in toekomstige ondernemingen in de krijg.

Als voldoende bekend mag worden verondersteld, dat zich in Engeland een groot Canadees leger bevindt, hetwelk speciaal geoefend is voor de invasie van Europa, terwijl de deelneming van Canadese troepen aan de strijd op Sicilië aantoont, dat het toneel hunner verrichtingen niet beperkt werd tot West-Europa.

Bij een groot gebruik van Canadese troepen zou Zuid-Europa dus even goed als West-Europa gekozen kunnen worden als het voornaamste toneel van hun optreden.

Dat de opening van een tweede front in Frankrijk en de Lage Landen daarom direct moet volgen op de nieuwe besprekingen van Churchill in Amerika willen wij dus niet beweren. De Geallieerden hebben reeds zoveel tijd laten verstrijken zonder dit tweede front te openen, dat men er bijna aan gaat twijfelen of zij het nog „vóór het vallen der herfstbladeren" zullen doen.

Nu is het mogelijk, dat de gebeurtenissen van de laatste tijd een herziening van de strategie hebben nodig gemaakt en zelfs geloven wij, dat de commentator van Radio-Berlijn het Woensdag niet erg mis had, toen hij zeide, dat „Roosevelt en Churchill gedwongen zullen zijn om een militaire actie tegen het Italiaanse schiereiland in overweging te nemen", omdat „Badoglio besloten heeft de oorlog voort te zetten".

Voordat Benito Mussolini tot aftreden gedwongen werd spraken wij de mening uit, dat Sardinië na Sicilië zou worden aangevallen met het oog op een toekomstige landing in het Zuiden van Frankrijk. Italië zou met bombardementen misschien wel klein te krijgen zijn.

Het is duidelijk, dat deze theorie door de onverwachte loop der omstandigheden minder steekhoudend geworden is nu Roosevelt en Churchill hun ultimatum aan Italië om zich over te geven of anders de gevolgen moet dragen, kracht moeten bijzetten.

Sedert 25 Juli toen Koning-Keizer Vittorio Emanuele III de regering van het land opdroeg aan Maarschalk Pietro Badoglio, heeft laatstgenoemde geen neiging getoond om het Italiaanse volk de zo zeer begeerde vrede te geven door een onvoorwaardelijke overgave.

„De oorlog wordt voortgezet" was wat hij in zijn eerste proclamatie tot het Italiaanse volk zeide en deze belofte heeft hij gestand gedaan, niettegenstaande de vele vredesbetogingen in het land.

Wij weten niet wat er in Italië achter de schermen gebeurt en daarom is het ook niet mogelijk te weten waartoe de nieuwe Italiaanse Regering besloten heeft. Het is echter opmerkelijk, dat Berlijn de laatste dagen optimistischer geworden is met betrekking tot de Italiaanse situatie en dat ook Rome de anti-Geallieerde propaganda **voortzet.**

Dit zou kunnen wijzen op een nauwere militaire samenwerking tussen Duitsland en Italië, althans een grotere Duitse steun aan Italië. Waarschijnlijk zullen de nazies een verdedigingslinie aanleggen in Noord-Italië zodat — wat er ook kome — zij niet meer zullen verliezen dan waarmede zij rekening gehouden hebben ingeval van een Italiaanse capitulatie.

Intussen zijn de Geallieerden begonnen met het beloofde lucht-offensief op Italië. Milaan, geboorteplaats van het fascisme tevens broeinest van opstandige elementen, werd in de afgelopen week het hevigste getroffen. Turijn, Genua en talrijke steden in Zuid-Italië ontkwamen niet aan de woede der Geallieerde vliegtuigen. En zelfs werd Rome voor de tweede maal door een grote strijdmacht gebombardeerd, ditmaal zonder voorafgaande waarschuwing en zonder uitleg van het Geallieerde Hoofdcommando.

De Geallieerden hopen hiermede zeker het Italiaanse volk tot nieuwe vredesbetogingen en een actie tegen de verdere voortzetting van de oorlog aan te sporen, doch gezien de houding van het Badoglio-regime in de afgelopen drie weken kunnen en mogen zij al hun hoop niet vestigen op een volksoproer.

De afgelopen drie weken hebben echter ook getoond, dat de val van Italië verstrekkende gevolgen zal hebben, welke de oorlog in Europa misschien nog dit jaar tot een einde zullen brengen.

Na het aftreden van Mussolini en de ontbinding der fascistische partij ontstond er een ware paniek in de Balkanlanden, die in deze oorlog een louter opportunistische politiek gevolgd hebben maar in feite voor een Duitse overheersing in Europa bitter weinig voelen.

En zelfs in Duitsland ontstond er een reactie, die zo geen reorganisatie in het nazie-bewind dan toch een uitgebreid défaitisme heeft veroorzaakt.

Het Russische zomer-offensief heeft hiertoe ook belangrijk bijgedragen en begrijpelijk stuurde Moskou aan op deelneming in eventuele vredesonderhandelingen met Italië.

De situatie aan het Oostfront is thans dusdanig verergerd voor de nazies, dat het Duitse Hoofdcommando wel eens gedwongen zou kunnen worden den opdracht te geven tot een overhaaste terugtocht in de Zuidelijke gebieden.

De doorbraak van de Russen aan het front van Belgorod en Charkov in de richting van de Dnjepr beoogt namelijk hetzelfde wat de Russen in de winter wilden, doch wat de invallende

lentedooi belette: het doorsnijden der Duitse toevoerwegen naar het Zuidfront.

De Russen hebben in deze zomer getoond de meerderen te zijn van hun tegenstanders. Het lang aangekondigde Duitse zomer-offensief werd in één sector ondernomen en in één maand geliquideerd. Het Russische tegenoffensief heeft zich reeds uitgebreid tot drie sectoren, hetgeen onderwijl niet belet dat overal de voortgang volgehouden wordt.

Het is duidelijk, dat Duitsland niet kan beletten, dat de ring der Geallieerden nauwer wordt toegehaald. Het is ook duidelijk, dat het Appenijnse schiereiland niet doeltreffend door de Wehrmacht kan worden verdedigd, mocht men tot de bezetting van geheel Italië overgaan.

Het weghalen van troepen uit Frankrijk en de Lage Landen op dit tijdstip zou zelfmoord zijn; het aan zich zelve overlaten van de Balkanlanden niet minder.

De eens zo zelfvoldane heren van Berlijn moeten zich wel wanhopig voelen nu elke nieuwe zet, elke nieuwe aanval gedaan wordt door hun tegenstanders.

Zij weten nu ook, dat de Geallieerde eis van onvoorwaardelijke overgave geen ijdele praat was, doch bittere ernst — de ernst van mannen die weten, dat slechts daardoor de kans op een duurzame vrede bestaat.

De vier Jubilarissen.

De Hoogeerwaarde Pater Antoninus van de Veen Zeppenfeldt O. P.
De Zeereerwaarde Pastoor Laurentius van Rooy O. P.
De Zeereerwaarde Pastoor Constantius Gallé O. P.
De Zeereerwaarde Pater Rector Maurus Hulsman O. P.

De traditie voortzettende, welke Pater Bührs in zijn feestartikel heeft ingezet, willen wij allereerst nagaan, waarin de 3 van de 4 jubilarissen van elkander verschild hebben en waarin zij hebben overeengestemd. Wat dan aan Pater Van de Veen Zeppenfeldt en aan Pastoor Gallé niet is te beurt gevallen, heeft Pater Hulsman wel ontvangen: een feestelijke ontvangst Zaterdagavond. Pastoor Gallé werd Zondagmorgen ingehaald en Pater Van de Veen Zeppenfeldt was thuis.

In het Hospitaal.

Vlaggen wapperden van de gebouwen, die langs de weg staan, die toegang verleent tot het St. Elisabethsgasthuis en bloemen en palmen flankeerden de met smaak en kunstzin versierde monumentale poort. Moeder-Overste van het St. Elisabethsgasthuis had zich met enkele Zusters naar Barber begeven, waar de jubilerende Rector enige dagen in geestelijke afzondering had doorgebracht. Om 17 uur kwam de auto voorrijden en op het plein voor het gasthuis, in de hal en op de trappen verdrongen zich de patiënten, die het bed hadden mogen verlaten, het personeel des gasthuizes, vrienden en kennissen van den Jubilaris. Ook was aanwezig Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mgr. P. I. Verriet O.P., de mede-jubilaris Pastoor C. Gallé O.P. en Frater Maria Lucius voor wien het al eveneens een feestdag was.

De band „L'Echo de Mont-Aigu" van Scherpenheuvel luisterde de ontvangst op. Bij zijn binnenkomst weerklonk een hartelijk geroep, dat slechts stil werd, toen een jongedame haar welkomstrede hield en een ander meisje een garve bloemen aanbood. Weer klonk gejuich, maar ook dit werd weer stil, want de Zusters zongen een welkomstlied, de leerlingverpleegstertjes en anderen, allen gaven het hare om de ontvangst rijker te maken, zo dit mogelijk was in het geheel versierde Hospitaal.

Na de ontvangst trok Pater Hulsman zich terug binnen zijn eigen vertrekken.

's Morgens jubelden de klokken reeds vroeg, toen Pater Hulsman werd binnengeleid in de versierde kapel om daar de heilige feestmis op te dragen als dankzegging aan God. Pater de Barbanson en Pater Volk assisteerden hierbij; het Zusterkoor zong en de Heer Palm bespeelde het orgel. Zijne Excellentie de Gouverneur was onder de tallozen, patiënten en hospitaalvrienden, die de kapel en de gang vulden.

In besloten kring is de Rector vervolgens door de verschillende takken van dienst in het Hospitaal gehuldigd. In alle afdelingen, tot in het St. Theresia-paviljoen toe was een feestelijke bijeenkomst! Voor den jubilaris niet minder dan voor de bewoners van het gasthuis was het een dag van vreugde en blijdschap.

Om 11 uur kwam er een einde aan het besloten gedeelte der huldiging. De receptie begon, waarvan zeer velen gebruik maakten. Uit alle kringen der bevolking, van hoog tot laag en rijk en arm huldigden den rector.

Aansluitend was er een receptie van de dokters. Vrijwel alle plaatselijke artsen waren aanwezig toen Dr. W. M. Bonne namens alle geneesheren een toespraak hield, waarin hij bedankte voor de prettige samenwerking tussen Rector en dokters. Zijn er ooit al moeilijkheden geweest, dan zijn ze opgelost, aldus Dr. Bonne. De spreker liet uitkomen, dat na de oorlog uitbreiding te verwachten is. Pater Hulsman zegde dank voor de goede woorden, die gesproken waren en hoopte, dat de prettige samenwerking zou worden voortgezet. Voor de goede wensen, die Dr. Bonne namens de dokters had uitgesproken en voor het aangeboden geschenk, was Pater Hulsman zeer gevoelig.

Op Jan Doret.

Pastoor Constantius Gallé O.P. van Jan Doret had een retraite gemaakt op Juicio en werd daar gisterenmorgen afgehaald en naar zijn parochie gevoerd. Een ereboog was er opgericht met de woorden „Biba nos bon pastor" en een huif van bloemen, guirlandes en vlaggen wijd in het rond. De kerk is vermoedelijk nog nimmer zo vol geweest, want niet alleen dat de gehele parochie saamgestroomd was, ook van de vorige parochies van den pastoor waren de mensen toegelopen: van Pietermaai, Santa Maria, zelfs van het verre Montaña en Santa Rosa waren er mensen gekomen om het feest van hun oudpastoor mede te vieren.

Buurtpastoors assisteerden bij het Heilig Misoffer: Pastoor Penninx als diaken en Pastoor Elie als subdiaken. Pastoor Schipper was caeremoniarius en feestredenaar. Pastoor Schipper had als onderwerp gekozen het heilig priesterschap en zette het gewijde en ongeevenaarde karakter van het katholieke priesterschap uiteen, waarbij hij vooral wees op de vele verdiensten van Pastoor Gallé voor de zielszorg. Nog zij vermeld, dat bij de Heilige Mis voor de eerste maal gebruik werd gemaakt van een prachtig met de hand gemaakt driestel, geschenk van de Zusters van het St. Martinusgesticht.

Na de Heilige Mis was er een receptie op de pastorie,

Talrijk velen waren opgekomen om den jubilerenden Pastoor hun hulde en liefde te betuigen. Practisch heel de parochie was opgekomen, maar daarnaast waren ook deputaties van de parochies van Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans te Pietermaai en van Santa Rosa. Zijne Excellentie de Gouverneur had Zijn adjudant, luitenant Emile C. J. M. van de Laarschot afgevaardigd om de gelukwensen over te brengen. Namens de parochie van Pietermaai sprak de Heer Eduardo Jansen een gloedrijke toespraak uit, waarin hij den vroegeren Pastoor der parochie dankte en geluk wenste. De Heer Antonius W. A. Lendering sprak namens de parochie van Santa Rosa en ook hij was uitbundig in zijn loftuitingen op den zo uitnemenden Pastoor, wien de zorg der zieken zo zeer ter harte gaat.

Namens het feestcomité van de parochie te Jan Doret dankte voorzitter Martinus Zimmerman voor de hulde, die de andere parochies den Pastoor van Jan Doret hadden willen brengen.

De vissers van Boca Sint Michiel verleenden door hun biezondere kleding een aparte noot aan het feet.

Hedenmorgen was er in de parochie het feest der kinderen, dat alleen al door de blijdschap en de vreugde der kinderen een festijn werd, dat eenieder gelukkig maakte, die aanwezig kon zijn. En hedenmiddag om 16.30 uur is ook weer feest voor de groten. Er zal dan een lintendans gehouden worden.

Inderdaad, Jan Doret weet feest te vieren.

Op St. Anna.

Alle klokken van de Pro-Cathedraal riepen de gelovigen op deze Mariafeestdag ter kerke, om niet alleen de H. Maagd te eren op de dag Harer ten Hemelopneming en om te bidden voor de vrede op de door den Paus en zijn Vicarius aangewezen gebedsdag, maar tevens om mede te vieren de H. Eucharistie, die Pater Antoninus van de Veen Zeppenfeldt O.P. uit dankbaarheid zou opdragen voor de weldaden in zijn 25-jarig Priesterleven ontvangen.

Vele vrienden, notabelen en religieuzen stroomden toe. Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., de Apostolisch Vicarius van Curaçao, nam in het Priesterkoor plaats en Zijne Excellentie Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel kwam eveneens vergezeld van Adjudant Emile Ch. J. M. van de Laarschot, naar de Pro-Cathedraal.

Om 9 uur begon aan het prachtig versierde hoogaltaar de H. Mis. De jubilaris werd geassisteerd door Pastoor Martinus van den Elsen O.P. als presbyter assistens, Pastoor Theodorus Exler O.P. als diaken en Pastoor Clemens D. van der Looy O.P. als subdiaken. Het zangkoor zong onder leiding van Frater Maria Fidelius op prachtige wijze. De Heer Jacobo Palm begeleidde op het orgel, zals immer uitstekend.

Na het H. Evangelie hield de Apostolisch Vicarius een gloedrijke rede, waarin Zijne Hoogwaardige Excellentie allereerst de hoge waardigheid van het Priesterschap uiteenzette en er op wees, hoe zulk een grote macht gelegd werd in de handen van mensen. De Apostolisch Vicarius dankte God voor het Priesterschap in het algemeen en vervolgens voor het Priesterschap van den Jubilaris van heden, die op zulk een waardige wijze Zijn hoge uitverkiezing beantwoord had. Met grote vreugde wees de Apostolisch Vicarius er op, dat deze Priester was voortgekomen uit ons Katholiek volk, uit het volk, dat Hem zo innig dierbaar is. Ook dankte Zijne Hoogwaardige Excellentie nog den Jubilaris, voor alles wat Hij gedaan had voor de opbouw van het geestelijk leven van Zijn katholiek volk. Zijne Hoogwaardige Excellentie dankte de familieleden en wenste hen geluk en met biezondere fijngevoeligheid sprak de Apostolisch Vicarius over de ouders van den Jubilaris, die door hun opvoeding de grondslag gelegd hadden van dit waardig Priesterleven. Uit de hemel zullen zij zeker dit feest met U medevieren, zo verklaarde Zijne Hoogwaardige Excellentie. Met een opwekking tot de gelovigen om onder het H. Misoffer veel te bidden voor den Jubilaris en ook voor de andere Priesters, die hun zilveren feest vieren, besloot de Apostolisch Vicarius Zijn diep gevoelige rede.

Na de H. Mis zong het zangkoor nog het „Jubilate".

Vanzelfsprekend had de receptie ter pastorie van St. Anna een enigszins meer officieel karakter, omdat hier het hoofd van de Dominicanen van Curaçao zijn zilveren priesterfeest vierde. Zijne Hoogwaardige Excellentie de Apostolisch Vicarius, familieleden van den jubilaris, Fraters en een groot aantal vooraanstaanden uit de ambtelijke en militaire samenleving, vele persoonlijke kennissen en vrienden van den gezienen superior waren hier bijeen, toen Dr. W. C. de la Try Ellis de volgende feestrede hield.

Een priesterjubileum is een dag van erkentelijkheid en van vreugde. Van erkentelijkheid wegens de weldaden door God door tussenkomst van dien priester aan tallozen bewezen, wegens al het goede door dien priester in het afgesloten tijdvak aan zovelen verricht. Van vreugde, omdat de omgeving, de parochie, de geloofsgenoten delen in het geluk van dien priester, in de vreugde, welke hij voelt die dag te hebben beleefd.

Is dit zo, Hoogeerwaarde Jubilaris, nog meer redenen zijn er om er vandaag op een biezondere wijze de nadruk op te leggen.

Vijf en twintig jaren geleden begroetten wij in U den eersten Dominicaan, dien deze Missie aan De Orde geschonken heeft, den eerste die waardig bevonden was het habijt te ontvangen, dat zovele Heiligen en Geleerden gedragen hebben. En nu na vijf en twintig jaren staat Gij voor ons als de vertegenwoordiger van het Hoofd der Dominicanen in Nederland, bekleed met het gezag van Vicarius Provincialis.

Tevergeefs tracht de bescheidenheid deugden, talenten, bekwaamheden onopgemerkt te doen blijven. Dit werd nogmaals bevestigd door Uw uitverkiezing tot deze hoge waardigheid en door de eervolle wijze, waarop Gij dit verheven ambt oefent in deze zorgelijke tijden, waarin nieuwe moeilijkheden ontstaan, waarin voeling met Nederland uitgesloten is en de verantwoordelijkheid nog zwaarder drukt.

Op de eilanden zal men zich verheugen. Vreugde heerst er op Aruba, het eiland waar Gij het eerste levenslicht mocht aanschouwen en verschillende jaren de heilige bediening hebt geoefend. Vreugde heerst er op het eiland Curaçao, waar Gij eveneens als priester hebt gearbeid en thans de op U rustende taak vervult.

Wars van ieder uiterlijk vertoon beschouwt Gij de plechtige viering van dit zilveren feest als iets waaraan Gij niet hebt kunnen ontkomen. Zoveel als het ons mogelijk was, hebben wij Uw opvattingen geëerbiedigd. Wij smeken den Almachtige U in Zijn heilige bescherming te nemen, U en Uw werk te zegenen, U gezondheid en kracht te schenken, om nog lang in Zijn Wijngaard te arbeiden.

Enkele personen hebben U ook een stoffelijk blijk van hun hoogachting en waardering willen geven en hebben mij verzocht U deze enveloppe te overhandigen, in het vertrouwen, dat Gij die wel zult willen aanvaarden.

Pater Van de Veen Zeppenfeldt dankte voor de woorden van den feestredenaar door op te merken, dat op een dag als deze feitelijk geen critiek past. „Anders zou ik critiek willen oefenen, niet op de wijze waarop mij dit feest bereid is, maar op mijzelf, waarin ik zelf te kort geschoten ben, want de wijze waarop mijn confraters en vrienden mij op deze biezondere wijze hebben willen eren, is te veel. Ik kan niet nalaten te zeggen, dat ik dit alles zéér, zeer op prijs stel en dank voor de geestelijke en stoffelijke blijken van dank voor mijn priesterlijk werk."

Pater Van de Veen Zeppenfeldt getuigde voorts van de grote dank in zijn hart jegens allen en in vooral voor de woorden van Dr. de la Try Ellis. „Maar meest van allen ben ik den Heer schuldig voor al hetgeen Hij mij in de afgelopen 25 jaren heeft gegeven. Ik dank u allen heel hartelijk."

Op de receptie kwam Zijne Excellentie de Gouverneur Zelf Zijn gelukwensen brengen.

Namens Aruba was Pater Martinus Meesters O.P. overgekomen om de feesten van zijn Overste en Confraters bij te wonen. Bonaire zou vertegenwoordigd worden door Pastoor Mamertus Latour O.P., doch deze, die zijn reis per bark zou maken, kwam niet.

P. J. Lampe Croes
en echtgenoote
Maria van Beelen - Croes
noodigen ter gelegenheid van de viering van hun
ZILVEREN BRUILOFT
op Dinsdag 17 Augustus 1943, hun vrienden en kennissen uit in hun woning Breedestraat 196 (O).
Receptie: van 5 tot 7 n.m.
Kleeding, naar keuze.
Gelieve deze uitnoodiging als een persoonlijke te beschouwen.
2538 4—2

Algemeene Bekendmaking.

De **OUDST AANWEZEND ZEEOFFICIER** op Aruba maakt, ingevolge artikel 4bis van P. B. 1940 No. 38, bekend, dat het ten strengste verboden is het terrein te betreden te SEROE PLAT (Crystalberg) in het tweede district op het eiland Aruba, binnen het door aldaar geplaatste borden aangegeven terreingedeelte.

Zij die zich aan overtreding van dit verbod schuldig maken, loopen, behalve de kans op bestraffing volgens de bepalingen van bovengenoemd P. B., bovendien de kans dat op hen zal worden geschoten.

De Oudst Aanwezend Zeeofficier voornoemd,
F. J. E. KRIPS.

BUITENLAND.

DE GEALLIEERDE OPMARS OP SICILIË.

Als volgt luidt het Geallieerde communiqué van Noord-Afrika over de strijd op Sicilië:

„Onze succesrijke opmars duurt voort. De troepen van het Britse 8 leger hebben Taormina, Kaggi en Castiglione veroverd. De eenheden van het 7e leger dringen vooruit in de Centrale sector en langs de Noordelijke kustweg heeft een snelle opmars de Noordamerikaanse troepen gebracht in de omgeving van Milazzo, waardoor den vijand het gebruik van deze belangrijke vluchthaven ontzegd is.

Het contact is licht geweest tijdens de gehele dag en de vijand verlaat zich nog op het leggen van mijnen, afbraak en het blokkeren van wegen om onze opmars te stremmen. Onze genie-troepen verrichten hun taak schitterend en de wegen, bruggen en tunnels worden snel hersteld" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 16.8).

KARACHEV VEROVERD.

De 4 Karachev-divisies van het Sovjet-leger drongen vooruit naar Bryansk na de verovering van Karachev en hebben de laatste linie doorgesneden, waaruit de Duitsers in de wig van Orel zouden kunnen ontsnappen. „Pravda" meldde, dat Karachev, een der voornaamste Duitse bases voor de Duitse troepen in deze sector, genomen werd nadat de omringende heuvels waren veroverd en felle gevechten in de straten werden geleverd. Hiermede werd de aftocht der Duitsers in de bult bij Orel afgesneden. De omvang van de vijandelijke strijdmacht, welke omsingeld is, kon niet direct geschat worden, doch vroegere berichten hadden te kennen gegeven, dat de Duitsers er niet in geslaagd waren grote aantallen manschappen en machines uit Orel terug te trekken voordat het Sovjet-leger de basis afsneed (Moskou, (AP) 16.8).

BOODSCHAP VAN STALIN AAN ROOSEVELT EN CHURCHILL.

Gemeld wordt, dat Stalin een hartelijke felicitatie-brief aan Roosevelt en Churchill gezonden heeft voor de Geallieerde successen op Sicilië en de val van Mussolini, zonder de quaestie van een tweede front te noemen. Het Britse Departement van Buitenlandse Zaken en andere officiële kringen weigerden dit bericht te bevestigen. Maar indien het waar is, wil dat zeggen, dat Moskou hiermede alle vrees wil wegwerken, welke mocht zijn ontstaan door het feit, dat de Russen niet vertegenwoordigd zijn bij de conferentie te Québec (Londen, (AP) 16.8).

MUSSOLINI OP EEN EILAND GEVANGEN?

De correspondent van de „Dagens Nyheter' 'te Zürich deelde mede, dat Mussolini gevangen gehouden wordt op een eiland,, waar hij door de Duitsers niet kan worden bereikt". De naam van het eiland werd niet genoemd. (Stockholm, (AP) 15.8).

6 BOMMENWERPERS

Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat eerst 2 van de 13 bommenwerpers, welke van de nachtelijke aanvallen vermist werden, in Engeland zijn geland. Later landden nog 4 bommenwerpers op bases, waar zij thuis behoren. Hierdoor is het aantal vliegtuigen, dat verloren ging, teruggebracht op 7. (Londen, (AP) 13.8).

NIEUW RUSSISCH OFFENSIEF.

Het volgende speciale communiqué werd door Moskou uitgezonden:

„Onze troepen gingen tijdens de laatste dagen in het gebied ten Noord-Westen en Zuid-Oosten van de stad Spas Demensk tot het offensief over tegen de Duits fascistische troepen.

Het offensief begon in twee richtingen: van het district ten Noord-Westen van Spas Demensk naar het Zuiden en van het gebied ten Zuid-Oosten van Spas Demensk naar het Noord-Westen.

Onze troepen, die van het gebied ten Noord-Westen van Spas Demensk oprukken, braken door een krachtige versterkte vijandelijke verdedigingslinie heen aan een front van 35 kilometer.

De vijandelijke weerstand overkomende rukten onze troepen 20 kilometer voort. Oprukkende uit het gebied ten Zuid-Oosten van Spas Demensk braken onze troepen door een krachtige versterkte vijandelijke defensie-linie heen aan een front van 15 kilometer en maakten zij 17 kilometer voortgang.

Binnen drie dagen van felle gevechten veroverden onze troepen meer dan 100 bewoonde plaatsen, waaronder de stad Spas Demensk en 5 grote bewoonde, plaatsen alsook 5 spoorwegstations.

In de richting van Bryansk zetten onze troepen hun offensief voort en veroverden zij meer dan 60 bewoonde plaatsen, waaronder een districtscentrum en 5 grote bewoonde plaatsen.

In de richting van Charkov overkomen onze troepen de vijandelijke weerstand en zijn tegenaanvallen en zetten zij hun offensief voort. De gemaakte voortgang was van 6 tot 12 kilometer.

Aan andere fronten voerden onze troepen krachtige verkenningen uit en voorts werden artillerie- en mortierenduels met den vijand geleverd.

Op 12 Augustus ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 46 Duitse tanks. 73 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur" (Londen, (AP) 15.8).

FINSE GEZANT UIT BERLIJN TERUG.

De Finse Gezant Toivo Kivimaeki keerde van Berlijn terug in Helsinki, waarschijnlijk voor raadplegingen in buitengewone besprekingen met de regeringsoverheden. Waarnemers beschouwen dit als een aawijzing van Finlands verlangen om uit de oorlog te gaan (Stockholm, (AP) 15.8).

CURAÇAO

FRATER LUCIUS' GOUDEN FEEST.

Zelden was een receptie zo druk bezocht als gisteren, toen talrijk velen den zo populairen Frater Lucius kwamen gelukwensen met zijn 50-jarig kloosterleven. Stralend van blijdschap en overvloeiend van dankbaarheid drukte de gouden Jubilaris de handen van hen, die hun heilwensen brachten aan dezen zo sympathieken Frater.

Hedenmorgen droeg Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O. P., Apostolisch Vicarius van Curaçao een H. Mis op tot intentie van den Jubilaris en om God te danken voor de zegeningen aan den Jubilaris geschonken en door hem ontvangen. Het Fraterskoor zong.

Verder is het de gehele dag feest op het St. Thomas College. De wapperende vlag hoog boven het gebouw is een teken van de vreugde en de feestelijkheid, die heden heerst in dit schoolcentrum van Curaçao.

DE GOUVERNEUR TERUG UIT ARUBA.

Z. E. de Gouverneur is Zaterdagmiddag omstreeks 3 uur uit Aruba op Curaçao teruggekeerd.

DE K.L.M.-VERBINDING NAAR PARAMARIBO.

Niet ieder blijkt de veranderde dienstregeling van de K.L.M. van Curaçao naar Suriname geheel te hebben begrepen. In tegenstelling tot wat enkelen meenden, dat deze dienst zou zijn ingekrompen, **is hij juist uitgebreid.** Men heeft **thans** elke week een vlucht naar Paramaribo (vertrek Zondagmorgen 8 uur) en **bovendien** nog om de veertien dagen een extra vlucht (vertrekt om de andere Donderdag).

De. luchtpostsluitingen in verband hiermede zijn thans als volgt: elke Zaterdagmorgen 9.30 uur en Dinsdag om de veertien dagen, bovendien Maandag om de veertien dagen (17 Augustus, 31 Augustus e.v.) om 9.30 uur.

Dit zijn dus de verbindingen van de nationale K.L.M. Voor luchtpost is er dagen nog een sluiting voor de Panamerican (24 Augustus, 8 September e.v.) om 930 uur De portkosten voor de Panamerican zijn hoger dan die van de K.L.M.

VERENIGINGSNIEUWS.

Gisteren waren er athletiek wedstrijden op het K.S.C.-terrein. De wedstrijden waren geannimeerd en wij mogen vermelden, dat de athleet Vincent Pool, lid van Tropiaal, de discus 42.93 meter heeft geworpen.

De base-ball clubs van de K.S.C. Lucky-Strike en Quisqueya hebben gisteren een wedstrijd gespeeld op het C.B.L.O.-terrein, welke wedstrijd gewonnen werd door Lucky-Strike met 11-7.

BEVORDERING DR. HAROLD M. JESURUN.

Dr. Harold Jesurun, die in Nieuw Guinea bij het Noordamerikaanse leger dient, is — blijkens ontvangen bericht — bevorderd tot de rang van Majoor.

Dr. Jesurun werd geboren in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, uit Curaçaose ouders. Zowel zijn moeder, Mevrouw de Weduwe Esterlinda Mndez de Jesurun, als zijn grootvader, de Heer David D. Méndez, zijn op het ogenblik hier woonachtig alsook zijn jongere broer, de Heer Wilfrido Jesurun.

Wij bieden de familie onze beste gelukwensen aan.

ARUBA

GOUVERNEUR DR. PIET A KASTEEL OP ARUBA.

Men schrijft ons uit Oranjestad.

Eindelijk werd Aruba met een bezoek van Z.E. den Gouverneur vereerd, na lang wachten sedert meer dan een jaar geleden na die bewuste Juli 1942-middag, toen Z.E. voor het eerst ons eiland aandeed en Zich zoveel sympathie wist te kweken van de Arubaanse bevolking die vol enthousiasme luisterde naar de mooie en veel belovende redevoering van Z. E. wat betreft Aruba. Z. E. liet zich immers uit, dat Zij hoopt dat reeds bij de eerste aankomst op Aruba 50% van de hangende Arubaanse problemen zullen zijn opgelost. Welnu sedertdien werden wij pas vereerd met een officieel bezoek en deze keer heet het voor drie dagen Alhoewel wij dankbaar zijn voor dit driedaags bezoek, willen wij toch hopen, dat wij meer malen met een langer bezoek vereerd mogen worden, zodat wij binnenkort mogen zeggen: De hangende Arubaanse problemen zijn Goddank van de baan, ze zijn voor 15% opgelost dank zij onze activen eersten magistraat Z. E. Gouverneur Dr. Piet A. Kasteel.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Officieel wordt medegedeeld, dat 5 vijandelijke vliegtuigen vernield werden uit een strijdmacht welke in de afgelopen nacht een aanval op Engeland deed. Berlijn meldt, dat Portsmouth aangevallen werd.

— **Londen:** Radio-Berlijn beweerde, dat een Duitse duikboot een Noordamerikaanse kruiser van de Brooklynklasse nabij de Noordkust van Sicilië in de grond geboord heeft. Van Geallieerde zijde is hiervan geen bevestiging.

— **Caïro:** Het communiqué van de luchtmacht meldt aanvallen op San Giovanni aan de Italiaanse teen. Kalamata in het Zuiden van Hellas werd ook gebombardeerd.

— **New Delhi:** Het communiqué van de luchtmacht meldt aanvallen op vijandelijke installaties op het eiland Chatham in de Aman-groep. Grote vernieling werd aangericht en er waren branden zichtbaar.

— **Londen:** Volgens Radio-Algiers hebben de Geallieerden thans 35 kilometer voortgang gemaakt op Sicilië sedert de verovering van Randazzo.

— **Istanbul:** Berichten uit de Balkan zeggen, dat de Joegoslavische guerrillero's met de strijdkreet: „Niet een gram tarwe voor de Duitsers" een intensieve campagne voeren om de oogst te saboteren en de verbindingswegen in Serbië, Montenegro, Bosnië en Albanië door te snijden. De slagzin zou zijn gehaald uit een order van Generaal Mihailovitsj aan de verschillende guerrilla-leiders

— **Aan de Zwitserse grens:** Duizenden en nogmaals duizenden verschrikte mensen vluchten in verwarring uit Milaan na het derde opeenvolgende bombardement in de afgelopen nacht. Er heerst een grote verwarring onder de Italiaanse bevolking die met uitroepen van vrede in de richting van Noord-Italië en de Zwitserse grens vlucht. Italiaanse-troepen zouden vruchteloze pogingen doen om de stroom van mensen tegen te houden. Velen verkeren in grote nood en hebben gebrek aan voedsel. Volgens een bericht van de grens aan „Die Tat" te Zürich zouden velen „zowel de oude als de nieuwe Regering van Italië en zelfs den Koning verwensen".

— **Chiasso:** Een getelefoneerd bericht uit Milaan deelt mede, dat de arbeiders van deze stad hedenmorgen om 6 uur door de puinhopen trokken in een nieuwe betoging voor de vrede.

— **Chiasso:** Hedenmorgen om 9 uur klonk weer het luchtalarm te Milaan, doch er zijn geen berichten, dat bommen geworpen werden.

De Pers in Suriname.

Wij lezen in „Knickerbocker":

Te Paramaribo, met een bevolking van 55.000, verschijnen drie nieuwsbladen: „De West" en „De Surinamer", welke drie maal per week uitkomen, en „Suriname", dat op Maandag en Donderdag verschijnt.

De oorlog, en in het biezonder de bezetting van Nederland door den vijand, heeft de taak dezer nieuwsbladen, die geen van drieën modern geoutilleerd zijn, en alle met handzetsel werken, niet vergemakkelijkt; andererzijds is de behoefte aan nieuws en voorlichting zeer sterk toegenomen. Door onder moeilijke omstandigheden, en met uiteraard beperkte middelen, in deze behoefte te voorzien, hebben de drie nieuwsbladen in de laatste jaren goed werk verricht.

Na de inval in Nederland besloten de uitgevers en redacteuren tot een journalistieke „Godsvrede". Niet dat daarvoor de onderlinge verhoudingen zo slecht waren, maar het werd toch wenselijk geacht, dat de bladen zich geheel op de nationale zaak zouden concentreren, en zich geheel zouden onthouden van de onder normale omstandigheden nu eenmaal onvermijdelijke „krantenruzies". Ondanks verschil van meningen en inzichten is in ruim drie jaren die godsvrede nooit verstoord geworden, en dit is ongetwijfeld een element van kracht geweest in de kleine Surinaamse samenleving.

De overheden hebben zeker geen redenen gehad zich over de gedragswijze der Surinaamse bladen te beklagen. Ofschoon Suriname, vooral in de eerste twee jaren na de bezetting van het Moederland, zeer moeilijke tijden doorworsteld heeft, hetgeen veel critiek op het Bestuursbeleid ten gevolge had, heeft de pers steeds blijk gegeven van grote gematigdheid, en men zou misschien mogen zeggen, dat de wijze, waarop zij van overheidswege voorgelicht werd omtrent binnenlandse verhoudingen en gebeurtenissen, niet bepaald getuige van voldoende waardering voor haar bijna steeds correcte houding.

Hiertegenover staat, dat zo positieve samenwerking tussen overheid en pers veel te wensen overliet, eerstgenoemde zich steeds onthouden heeft van het nemen van de vergaande censuurmaatregelen, welke onder de staat van beleg door gevoerd kunnen worden. De Surinaamse bladen hebben nooit, gelijk tot een jaar geleden toe die van Curaçao, onder praeventieve censuur gestaan, en dit is wellicht een der voornaamste oorzaken van het gladde verloop dat, alles bijeengenomen, het werk der Surinaamse pers gehad heeft.

Ondertussen was technisch-journalistiek de Curaçaose pers de Surinaamse een goed eind over het hoofd gegroeid. Sedert het voorjaar van 1941 immers verschenen op Curaçao twee dagelijks uitkomende nieuwsbladen — de „Amigoe di Curaçao" en de „Beurs en Nieuwsberichten". Ook in Suriname werd de behoefte aan een dagelijks verschijnend blad meer en meer gevoeld, en het mag kenmerkend heten voor de verbetering, welke de toestand in vele opzichten ondergaan heeft, dat het vorige jaar plannen gemaakt werden tot uitgave van zulk een blad. De uitvoering dier plannen moest enige tijd op zich laten wachten, aangezien machines besteld moesten worden in de Verenigde Staten, hetgeen onder de tegenwoordige omstandigheden nogal wat voeten in de aarde heeft. Thans zijn de machines aangekomen, en binnen weinige weken zal het eerste nummer van het „Het Nieuws", gelijk het nieuwe dagblad heten zal, verschijnen. Uitgever-redacteur is de Heer A. J. Morpurgo, die op 1 Juni afscheid genomen heeft van het blad der Missie, „De Surinamer", waaraan hij 22 jaren lang zijn beste krachten gewijd heeft. De leiding van het Missieblad zal voortaan berusten bij Pater A. C. Kuipers C.ss.R.

Het nieuwe blad zal voor alles nieuwsblad zijn, en volkomen onafhankelijk van enige politieke of kerkelijke stroming, hetgeen wil zeggen, dat het geen leiding geven zal aan de openbare mening. De voortreffelijk geschreven artikelen van den Heer Morpurgo in „De Surinamer" hadden groot gezag in Suriname, zowel onder de „Hollanders" als onder de inheemse bevolking. De Heer Morpurgo zelf is Surinamer; aan grote liefde voor zijn land paart hij een sterk-ontwikkeld nationaal gevoel in „Groot-Nederlandse" zin. Hij heeft menigmaal een lans gebroken voor een „Gemenebest" van Nederlandse volken onder de Nederlandse vlag, zoals in December door Hare Majesteit de Koningin in uitzicht gesteld werd, maar is ook steeds, zonder aanzien des persoons, een scherp criticus geweest van Nederlanders, die in hun beschouwingen betreffende de toekomst blijk gaven het bestaan der Westindische Gebiedsdelen te vergeten.

Wij verwachten, dat hij ook in zijn nieuwe dagblad de denkbeelden op „imperiaal" gebied, waarvan hij zo vaak een welsprekend pleitbezorger geweest is, niet verzaken zal.

Men zal zich wellicht afvragen of vier nieuwsbladen, waarvan één dagelijks verschijnend, niet te veel is voor een kleine gemeenschap als Suriname. De toekomst zal op deze vraag het antwoord geven. Elk der drie bestaande bladen heeft tot op zekere hoogte een toegewijde lezerskring, maar er bestond ongetwijfeld behoefte aan een dagelijks verschijnend, en modern geredigeerd blad. Met de verschijning van zulk een blad wordt ongetwijfeld een openbaar belang gediend, en wij geloven niet, dat de andere bladen door deze belangrijke toename der journalistieke familie enige moeilijkheid zullen ondervinden hun nuttige taak te blijven vervullen.

B.

[B is „vermoedelijk" J. Henk Boas en uit bovenstaand stuk blijkt nog eens welk een voortreffelijk journalist de Heer Boas is. De lezing van zulk een stuk herinnert aan de buitenlandse correspondenties van de Maasbode, waarvan alleen de Londense des lezens waard waren. Die waren dan ook van Boas! Het is en blijft jammer, dat de Heer Boas zodanig aan oorlogspsychose lijdt, dat de meesten het ongetwijfeld goede in zijn stukken niet meer weten te waarderen. — Red.]

Wij ontvingen.

Neerlandia, Juli 1943, opent met een buitengewoon aardig artikel over de Nederlandse tijdschriften in de Verenigde Staten, waarover indertijd al een artikel in de „Knickerbocker" is verschenen. Het zou der moeite waard zijn, indien iemand hier eens een volledig uitgewerkt overzicht van konde geven. Reinhard Falck krijgt zijn derde artikel en Pater Brada vervolgt zijn meesterlijke reeks over „Iets waarin een klein volk groot is". Na Geert Groote en Norbertus is thans Thorbecke aan de beurt, wel een heel ander genre, maar op zulk een voortreffelijke wijze geschreven, dat wij slechts wensen, dat de schrijver deze rubriek zo lang mogelijk make.

Met Thorbecke komen Kuyper en Schaepman ter sprake, gedrieën symbolen, van de drie richtingen, waarin het Nederlandse volk verdeeld is in Humanistisch, Protestant en Katholiek. Dit kleine stukje legt de grondslag voor nationale samenwerking, die wel verre van in verwatering der principen te zoeken is, juist in een hernieuwde beleving der principen bestaat. Terecht roemt de schrijver het biezonder of confessionele onderwijs als de grondslag van dit alles — de historie van de laatste 3 jaren heeft bewezen, dat de schoolstrijd niet voor niets gestreden is en dat de zware dagen van de schoolstrijd ons volk beter paraat gemaakt hebben om weerstand te bieden aan de Duitse wapenen, dan welke defensiebegroting of opvoering van bewapening ook. Er zijn scherper wapenen dan zwaarden en zwaarder geschut dan kanonvuur: de principen, waaruit een volk leeft. Dáárin zit de kracht van een volk. En daarin alleen.

Door haar onderschrift bij Pater Brada's artikel toont de redactie van Neerlandia het standpunt van neutraliteit te hebben prijs gegeven. Wij erkennen het goede recht van de Neerlandia-redactie om in zake het confessionele onderwijs het niet eens te zijn met Pater Brada, maar een neutraal blad mag hierin geen stelling nemen. Zodra het stelling neemt, is het niet langer onzijdig, want neutraliteit wil juist zeggen, dat men geen zijde kiest. Wij treden hier niet in de juistheid van hetgeen de Redactie zegt, hetgeen ons overbodig lijkt, omdat juist deze oorlog de illustratie is van de kracht van ons biezonder onderwijs. Natuurlijk heeft iemand het recht het hiermede niet eens te zijn. Maar de redactie van een neutraal blad heeft niet het recht om stelling te nemen. Dan is het niet neutraal meer.

Aardige artikel over het Wilhelmus en de Bovenwinden over John Philips, stichter van Philipsburg, vormen mede de inhoud van dit blad.

Jong Suriname, Augustus 1943, met een zeer goed artikel van Meester Stephanus W. van der Meer over Toelating in en Uitzetting uit Curaçao. Voorts behalve de gewone rubrieken en Verenigingsnieuws, artikelen over de Avros-uitzending van 16 Juli jl. de bacoven-cultuur in Suriname enz. Over de opsluiting van Statenlid Wim Bos Verschuur zegt het blad — dat toen het gedrukt werd blijkbaar nog geen zekerheid hieromtrent had — dat het onwaarschijnlijk is, „waar hij nog kort geleden voor zijn arbeid in de Staten gehuldigd werd". Iets verder wordt gesproken over „dit verdienstelijke statenlid".

WAAR KOMEN DE AMERIKANEN VANDAAN?

Voor menskundigen is een boek interessant, dat in Canada — waar men goedkoper dan in U.S.A. heel mooie en rijk gevariëerde boeken kan kopen—werd gepubliceerd. **Les Origines de l'homme américain**, door Paul Rivet (uitgegeven door L'Arbre, Montréal). Het boekje van slechts 132 bladzijden is zeer interessant en behandelt een veel omstreden vraag, waar de mensen op het Amerikaanse vasteland vandaan komen. Na een geologische uiteenzetting omtrent Amerika worden vraagstukken behandeld als de ouderdom van den Amerikaan, zijn afkomst uit Azië, Australië, en Melanesië. Telkens geeft de schrijver een overzicht van de mens-, volken- en taalkundige bewijzen welke voor de verschillende theorieën gegeven worden. Bovendien worden de Eskimo's en de Normandiërs behandeld. Sedert het voorhistorische tijdvak is Amerika al een plaats van samenvloeiïng van allerlei volken geweest, die de Amerikaanse inboorlingen hebben gevormd. Na de „ontdekking" van dit vierde werelddeel heeft zich de geschiedenis herhaald en zo is sedert de 15e eeuw een nieuwe civilisatie ontstaan, zo geheel onderscheiden van de Europese, die haar wel inspireerde, maar van welke zij zich zelfstandig ontwikkelde. De haarden van de eerste beschaving waren de Cordilleras, van Mexico tot Chili. Merkwaardig is, dat waar in de andere werelddelen de studie van de eerste bewoners zo zeer in het brandpunt heeft gestaan, dit in de Nieuwe Wereld niet het geval was. Het doel des schrijvers, die zonder eigen mening te geven op een waarlijk boeiende wijze een globaal overzicht geeft — verlucht met interessante plaatjes waarop de Noormanschepen met de scheepjes van Madagascar worden vergeleken— van alle theorieën omtrent het Amerikaanse vasteland en zijn bewoners, is de solidariteit van het mensdom te onderstrepen, waaraan te weinig aandacht is besteed. Hij besluit dan ook: elk mens moet beseffen en weten, dat over alle aardlengten en -breedten andere mensen, welke hun kleur of de soort van hun haren ook zij — hebben bijgedragen om hem het leven aangenamer en gemakkelijker te maken —

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Ma., 16 Aug.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 353.

Shipping & Supplies: Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 61.

Scheepvaart Afdeling: Gelijns, tel. 246, Hotel CPIM.

Dok Afdeling: v.d. Veen, tel. 431.

ALGEMENE SURINAAMSE VERENIGING
"Justitia Pietas Fides"

Jaarvergadering op Zondag 29 Augustus 1943 a.s.

Agenda:
1. Opening en voorlezing Notulen
2. Verslag v.d. Penningmeester
3. Verslag Financiele Commissie
4. Verslag v.d. Secretaris
5. Bestuursverkiezing
6. Verkiezing Financiele Commissie
7. Rondvraag
8. Sluiting

Aller opkomst dringend gewenst

Plaats en uur worden nader bekend gemaakt.

Het Bestuur.

AUTOBANDEN:

Het Hoofd van het Bureau voor Crisiszaken brengt ter kennis aan alle auto eigenaren welke in de komende zes maanden banden denken nodig te hebben dat vanaf heden formulieren hiervoor verkrijgbaar zijn op het „Bureau voor Crisiszaken" Pietermaai No. 4.

Deze formulieren dienen zoo spoedig mogelijk behoorlijk ingevuld aan voornoemd adres ingeleverd te worden.

Men gelieve er nota van te nemen dat bovengenoemde formulieren geen aanvraag formulieren zijn doch slechts dienen om de „Banden Commissie een overzicht te geven van het aantal benoodigde banden.

Tevens worden de auto eigenaars er op attent gemaakt, dat in geval zij dit formulier niet mochten invullen vóór 1 September 1943, zij niet in aanmerking kunnen komen voor het verkrijgen van auto- of truck banden in de komende zes maanden, zelfs al zouden voldoende banden op het eiland aanwezig zijn.

Het Hoofd van het Bureau voor Crisiszaken.

2573